

**CHÀO MỪNG QUÝ
THẦY CÔ VÀ CÁC
EM!**

Em hãy xem video và
cho biết

- Hiện tượng tự nhiên nào được đề cập đến?
- Nêu cảm nhận của em khi quan sát các hiện tượng trên.

AI NHANH HƠN

THỂ LỆ

Tro`chơi gồm 6 hình ảnh về các hiện tượng tự nhiên.

- Quan sát hình ảnh và`cho biết tên hiện tượng xuất hiện trong hình, hướng và thời điểm xuất hiện
- Ghi đáp án lên bảng, giơ nhanh tay. Mỗi hình đúng sẽ được 10 điểm.
- Nhóm nào có số điểm cao và`nhANH nhất sẽ dành chiến thắng trong tro`chơi này.

MỘT SỐ HÌNH ẢNH VỀ TỰ NHIÊN XUNG QUANH TA

1

2

3

4

5

6

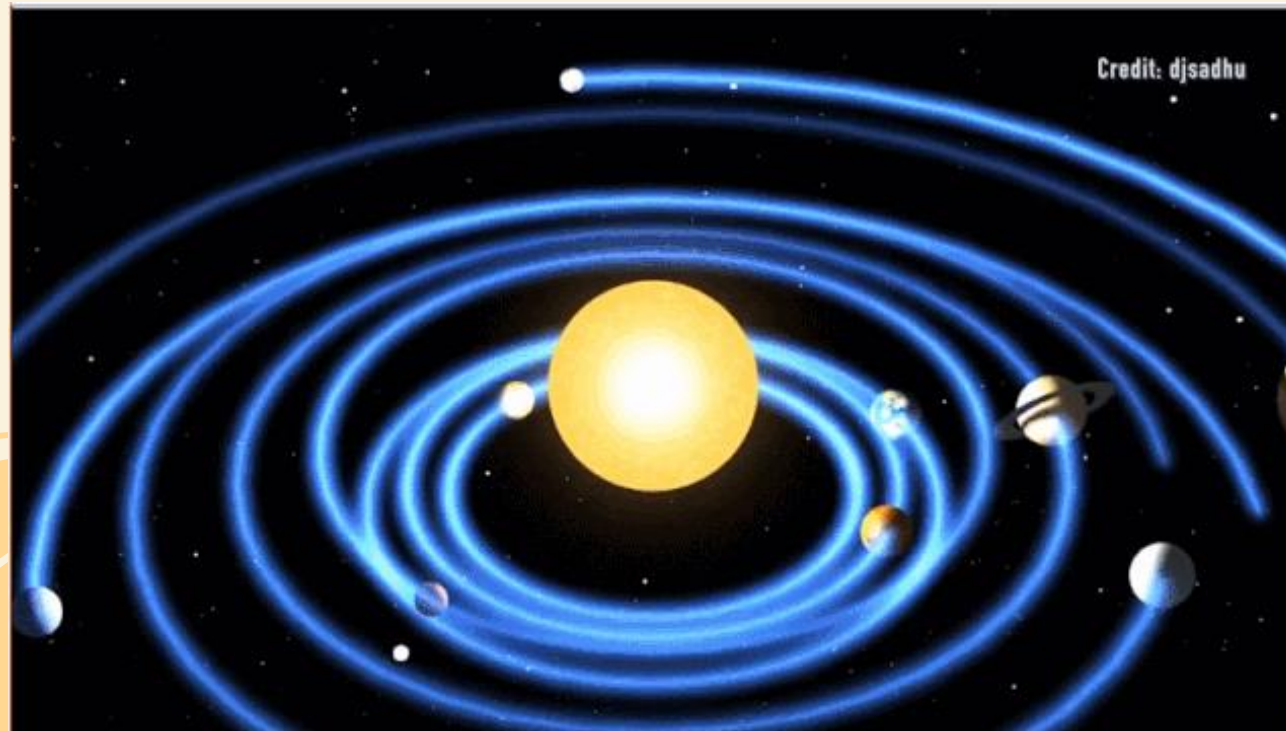
ĐÁP ÁN

Hình số	Tên hình	Hướng xuất hiện (Đông, Tây, Nam, Bắc)	Thời điểm xuất hiện (Đầu tháng, giữa tháng, cuối tháng, buổi sáng, buổi trưa, buổi chiều, lúc đang mọc, lúc đang lặn)
1	Trăng tròn		Giữa tháng
2	Mặt Trời mọc	Đông	Buổi sáng
3	Mặt Trời giữa trưa	Nam (quan sát ở Bắc bán cầu) Bắc (quan sát ở Nam bán cầu)	Buổi trưa
4	Trăng bán nguyệt	Tây Đông	Đầu tháng Cuối tháng
5	Mặt Trời lặn	Tây	Buổi chiều
6	Không Trăng		Cuối tháng

CHUYÊN ĐỀ 2 - BÀI 2

CHUYỂN ĐỘNG NHÌN THẤY CỦA BẦU TRỜI

(CHUYÊN ĐỀ 10 – SÁCH CÁNH DIỀU)

CHUYỂN ĐỘNG NHÌN THẤY CỦA BẦU TRỜI

(CHUYÊN ĐỀ 10 – SÁCH CÁNH DIỀU)

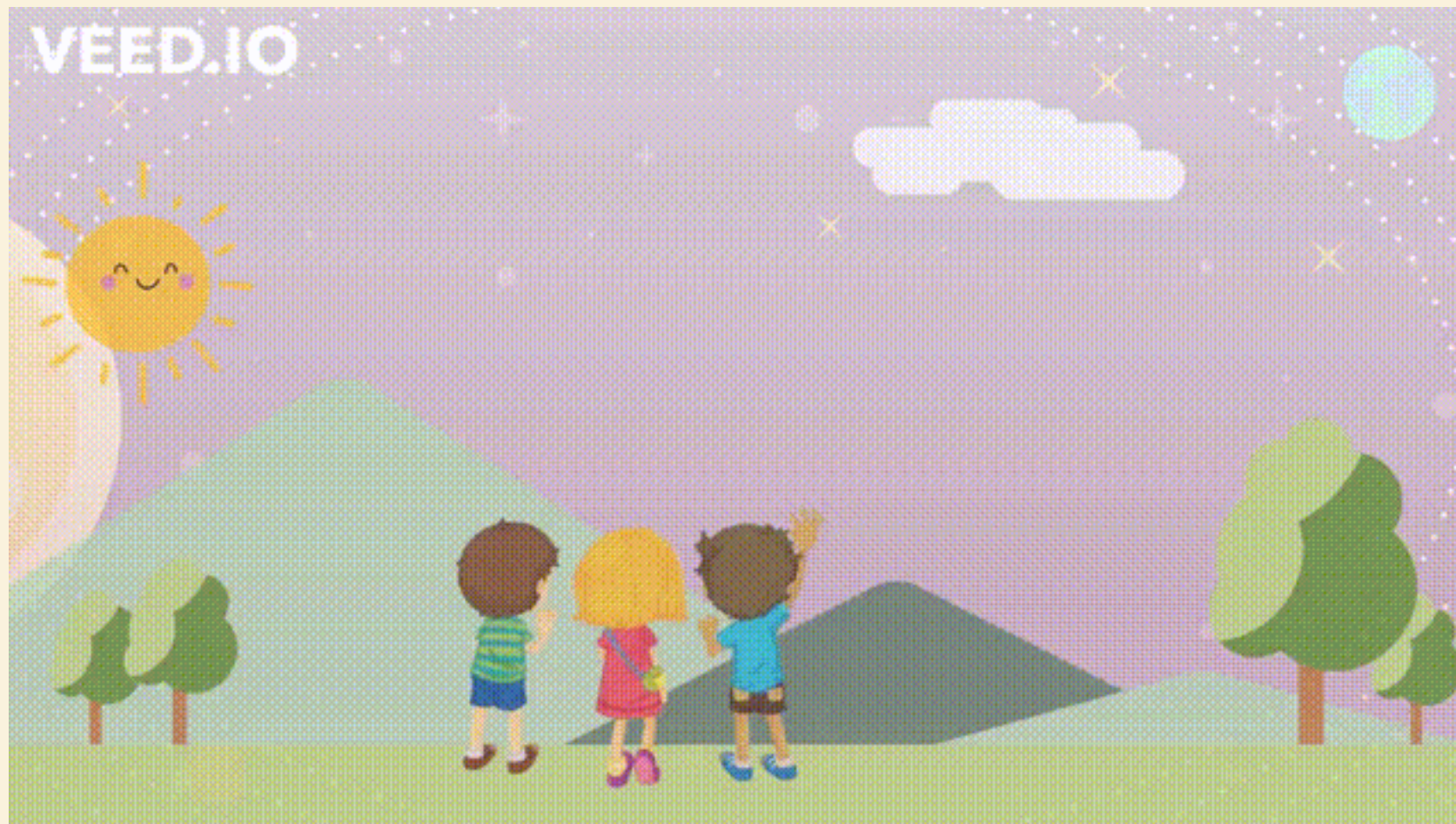
I

Đặc điểm cơ bản của chuyển động
nhìn thấy

II

Giải thích một số đặc điểm cơ bản
của chuyển động nhìn thấy

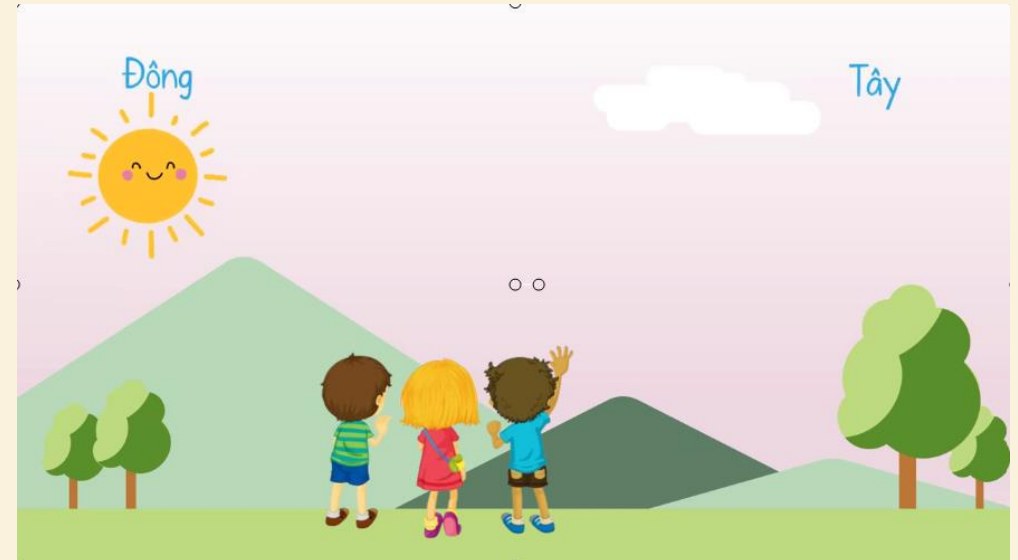
Mô tả chuyển động nhìn thấy của Mặt Trời mà bạn biết?

Vào buổi sáng, em thấy mặt trời mọc ở hướng nào?

Buổi sáng, mặt trời mọc ở hướng đông

Vào buổi chiều, em thấy mặt trời lặn ở hướng nào?

Buổi chiều, mặt trời lặn ở hướng tây

Bình minh (Mặt Trời mọc ở hướng Đông)

Giữa trưa, thời điểm Mặt Trời cao nhất

Hoàng hôn (Mặt Trời lặn ở hướng Tây)

Thảo luận nhóm

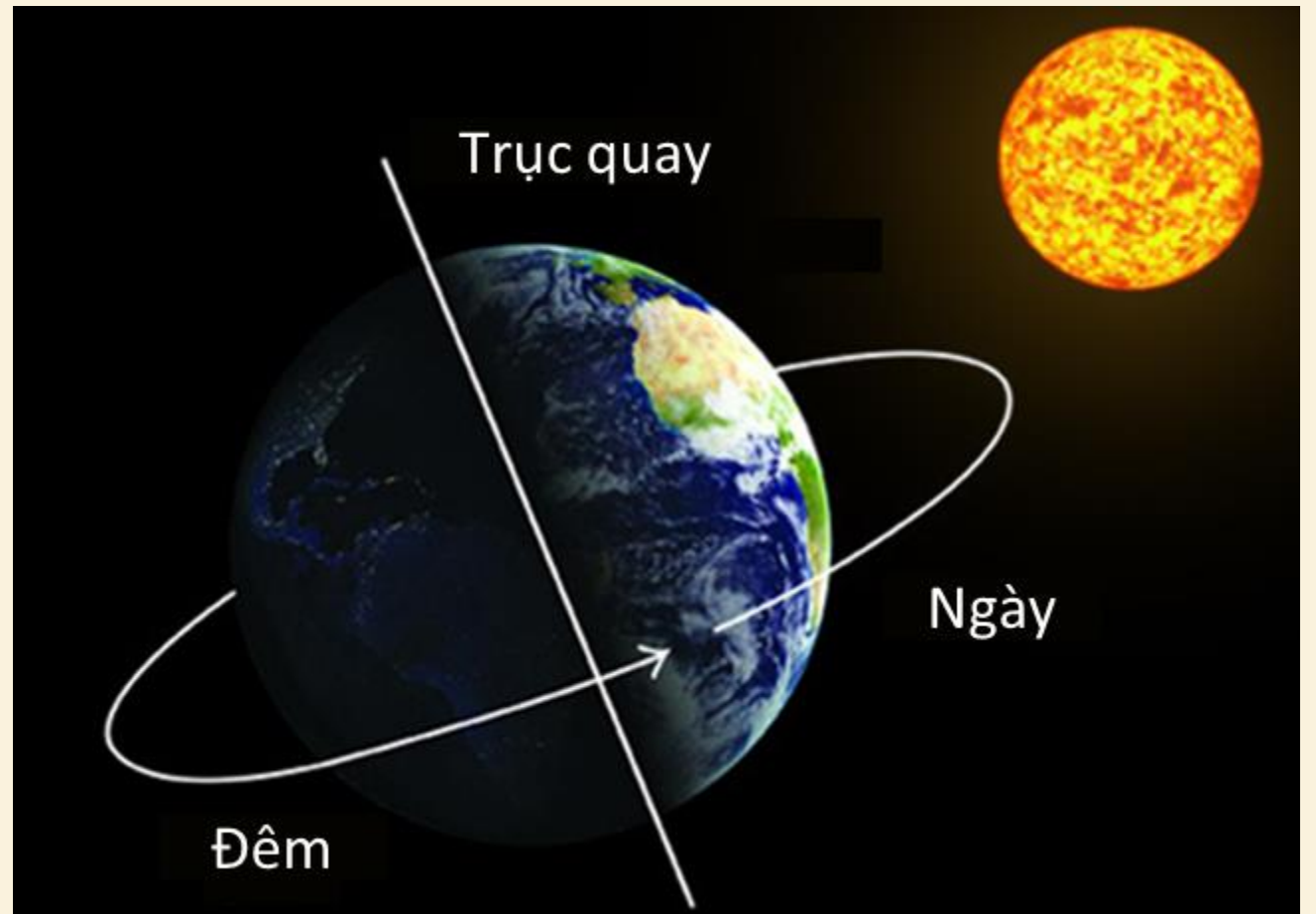
Tìm hiểu và trình bày đặc điểm chuyển động nhìn thấy của Mặt Trời, Mặt Trăng, Kim tinh, Thủy tinh trên nền trời sao

I

Đặc điểm cơ bản của chuyển động nhìn thấy

Bầu trời quay xung quanh Trái Đất theo chiều từ phía đông sang phía tây, hết một vòng trong một ngày đêm.

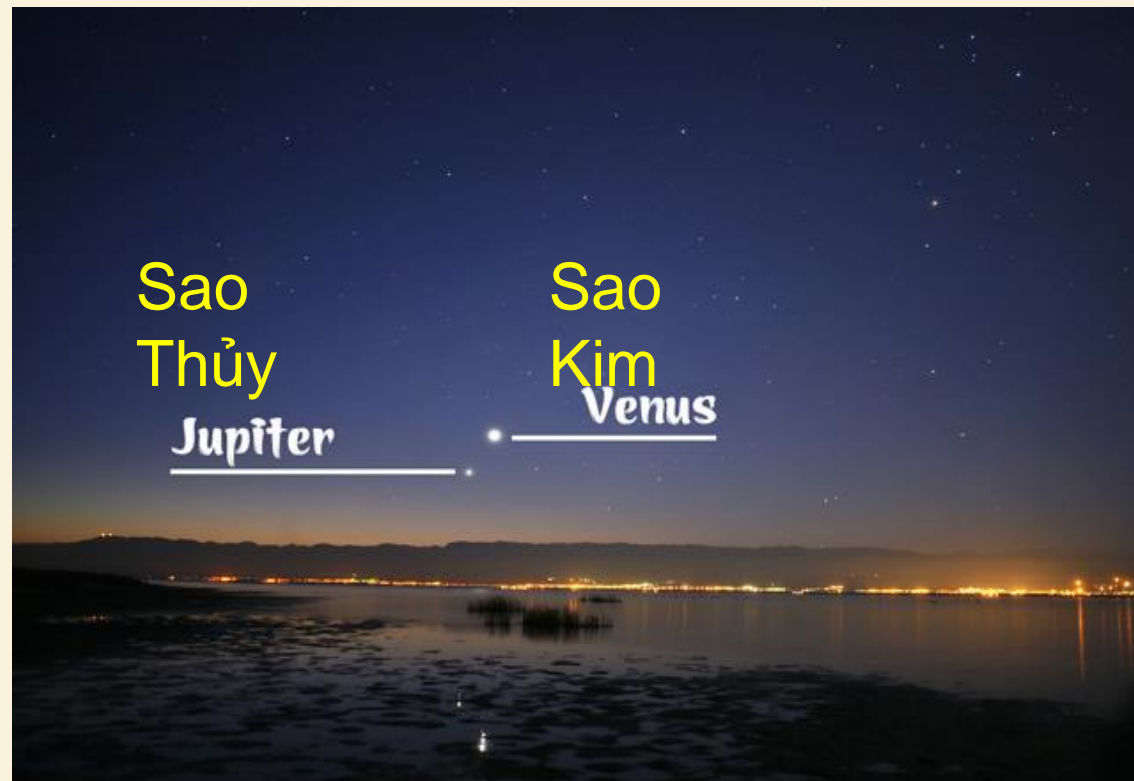
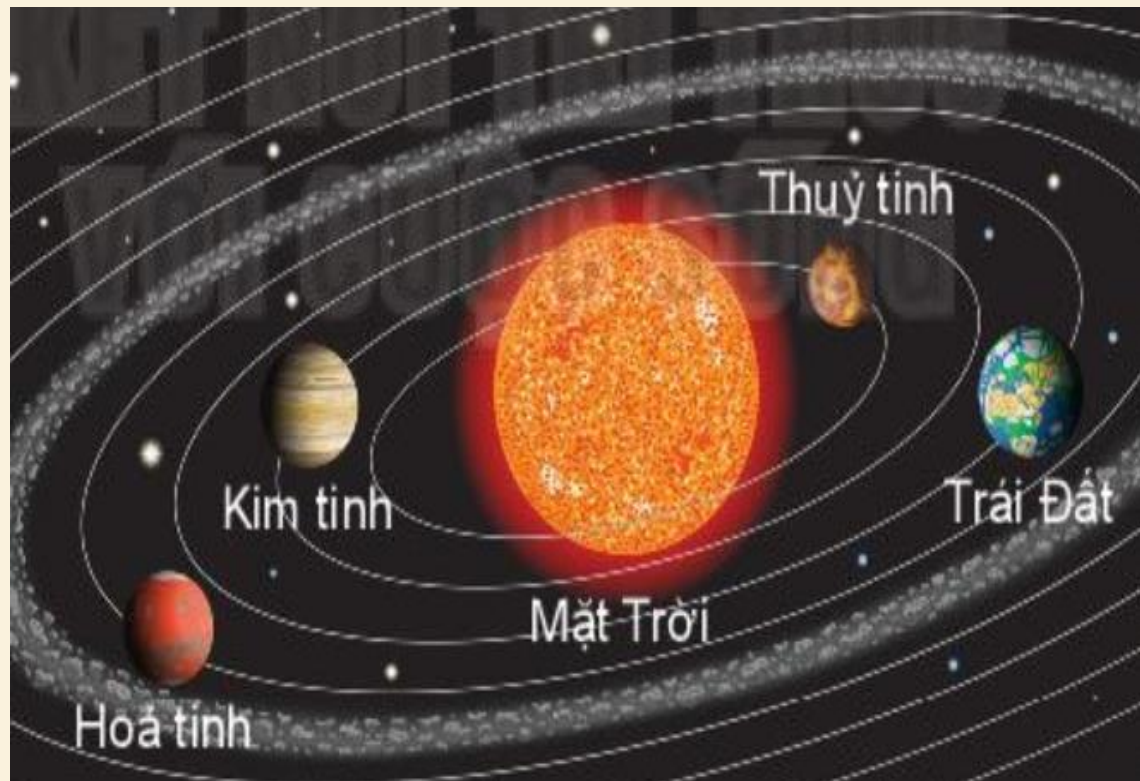
I

Đặc điểm cơ bản của chuyển động nhìn thấy

Mặt Trời, Mặt Trăng còn dịch chuyển so với các sao theo chiều từ phía tây sang phía đông. So với các sao, Mặt Trời dịch chuyển trọn một vòng trong khoảng 365 ngày; Mặt Trăng dịch chuyển trọn một vòng khoảng 27 ngày.

Hai hành tinh là Thủy Tinh và Kim Tinh luôn ở không quá xa Mặt Trời so với các hành tinh khác trong hệ Mặt Trời. Nhìn từ Trái Đất, chúng ở cách Mặt Trời với các góc tương ứng không quá 28° và 48° .

Kim tinh và Thủy tinh chuyển động quanh Mặt Trời theo quỹ đạo gần tròn. Kim tinh và Thủy tinh là 2 hành tinh ta có thể nhìn thấy bằng mắt thường vào ban đêm.

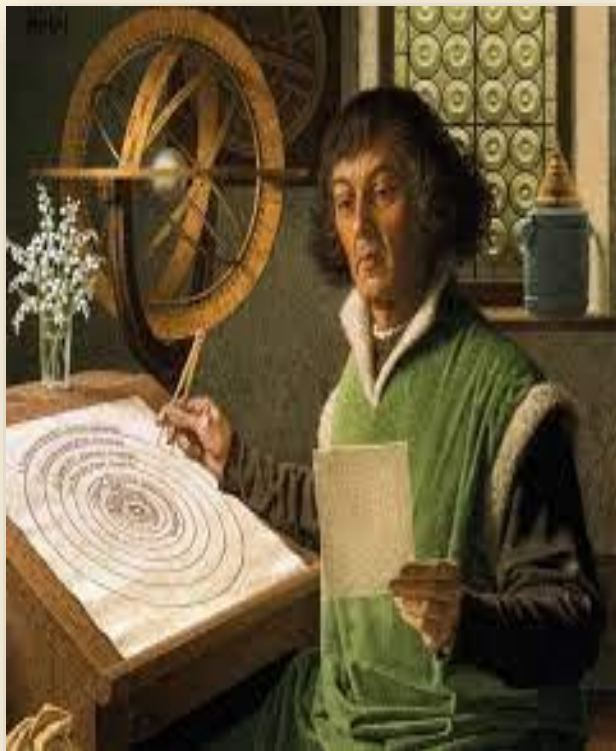
Lấy ví dụ về hiện tượng liên quan đến chuyển động nhìn thấy của bầu trời?

Mặt Trời, Mặt Trăng chuyển động theo một cung từ phía đông sang phía tây.

Giải thích một số đặc điểm cơ bản của chuyển động nhìn thấy

Nicolaus Copernicus
Nhà thiên văn học người Ba Lan
1473 - 1543

Tượng Nicolaus Copernicus
tại Torun(Ba Lan)

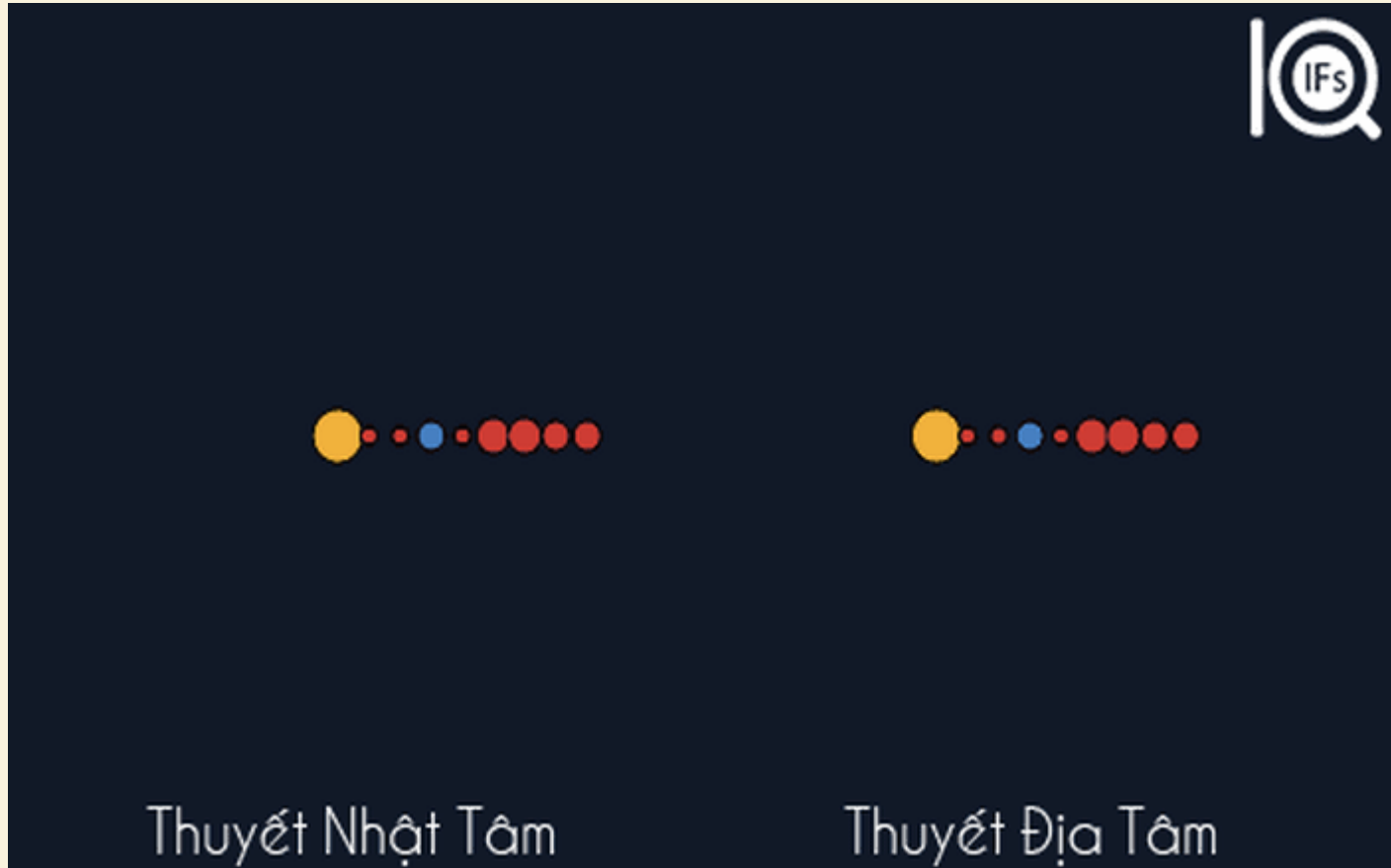
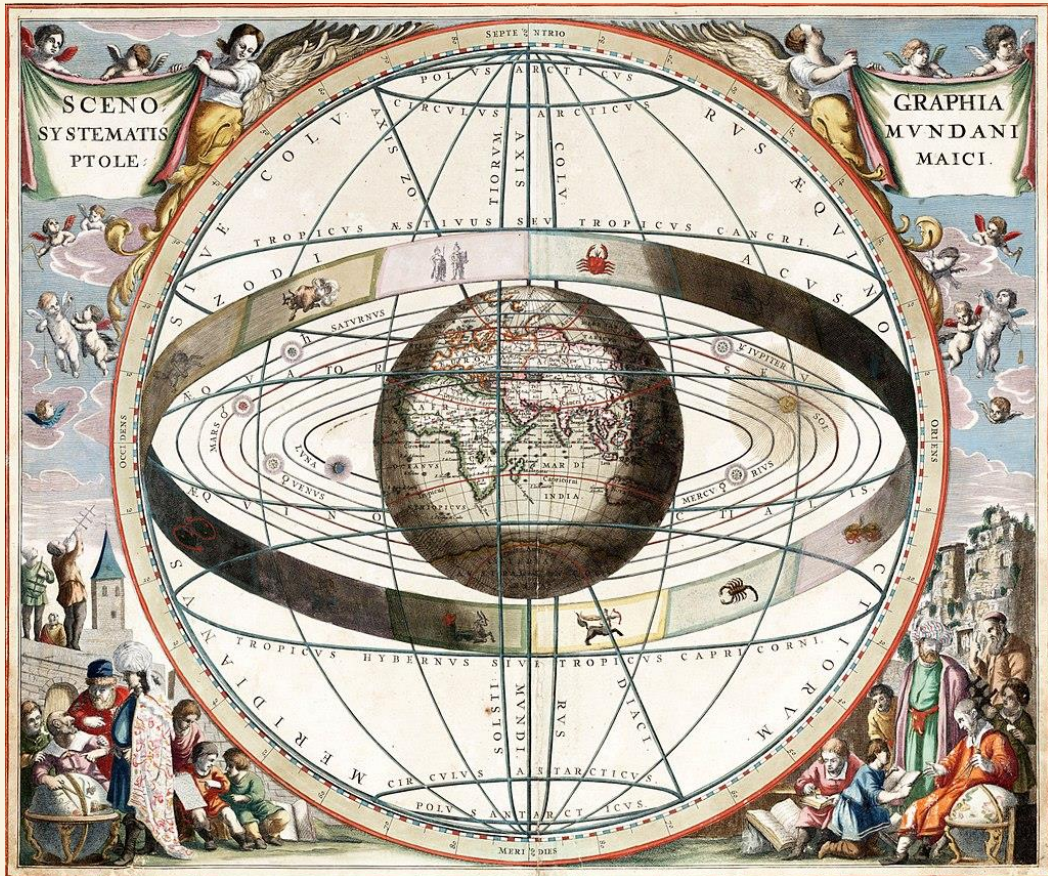
Đại học Nicolaus Copernicus
(Ba Lan)

Thảo luận nhóm

Em biết mô hình nào về hệ mặt trời trước mô hình Copernicus?

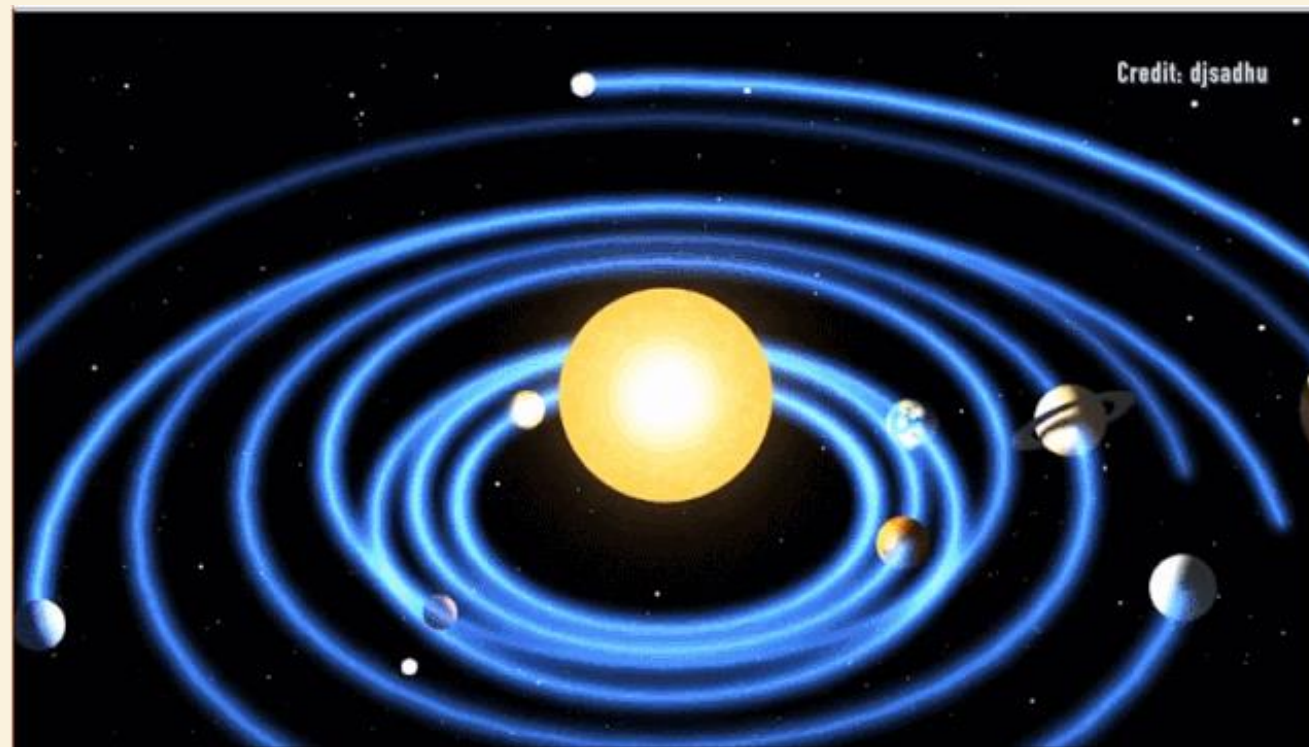
Trước mô hình Copernicus thì đã có mô hình địa tâm. Mô hình này lấy Trái Đất làm trung tâm, các hành tinh và Mặt Trời quay xung quanh Trái Đất.

Giải thích một số đặc điểm cơ bản của chuyển động nhìn thấy

1. Mô hình hệ Mặt Trời

Mô hình của Copernicus

Thảo luận nhóm

Theo mô hình Copernicus:

Mặt Trời nằm ở vị trí nào?

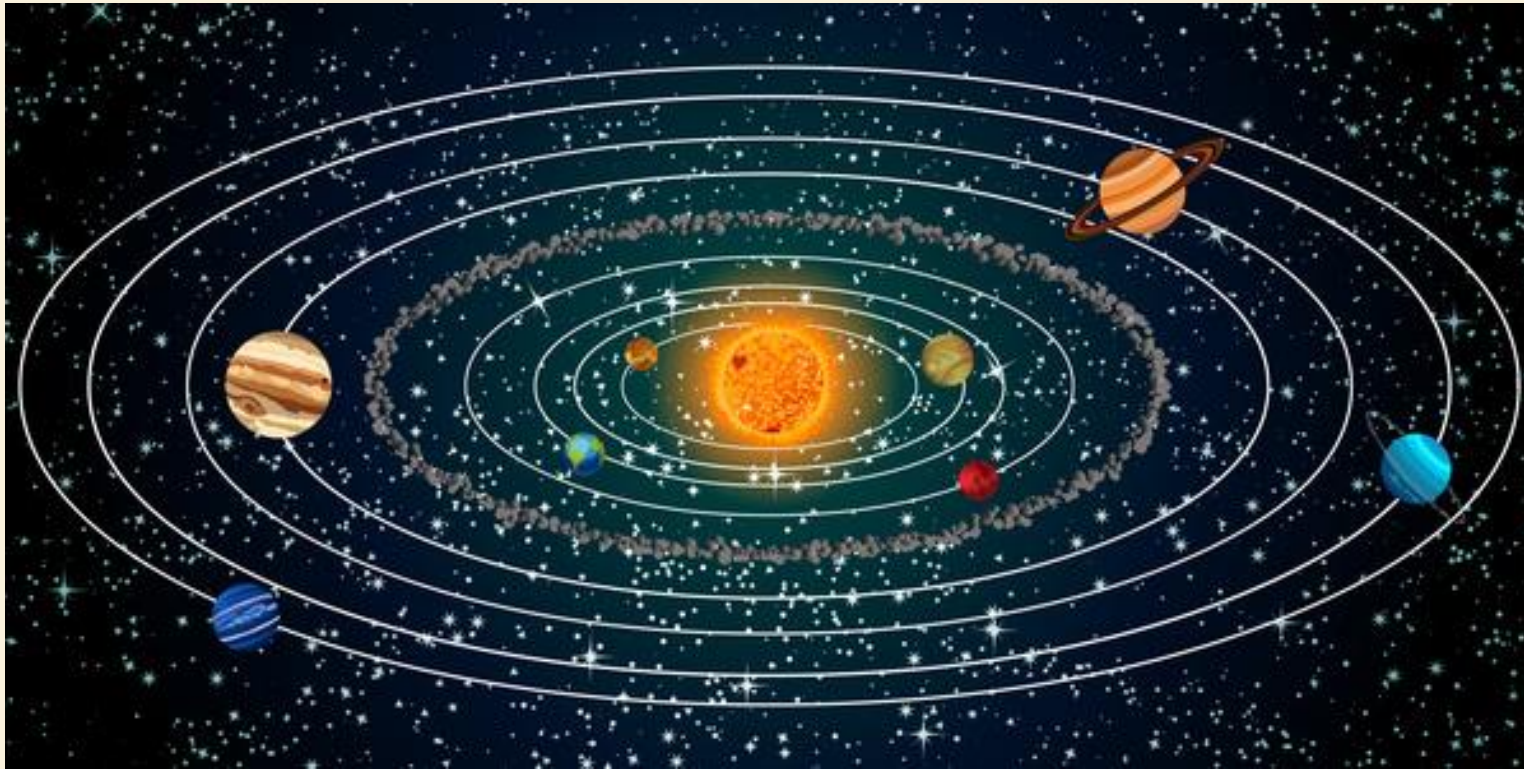
Có mấy hành tinh? Kể tên và cho biết chuyển động của các hành tinh so với Mặt Trời?

Cùng với chuyển động xung quanh Mặt Trời thì Trái Đất còn có chuyển động nào?

Mặt Trăng chuyển động xung quanh Trái Đất theo quỹ đạo hình gì?

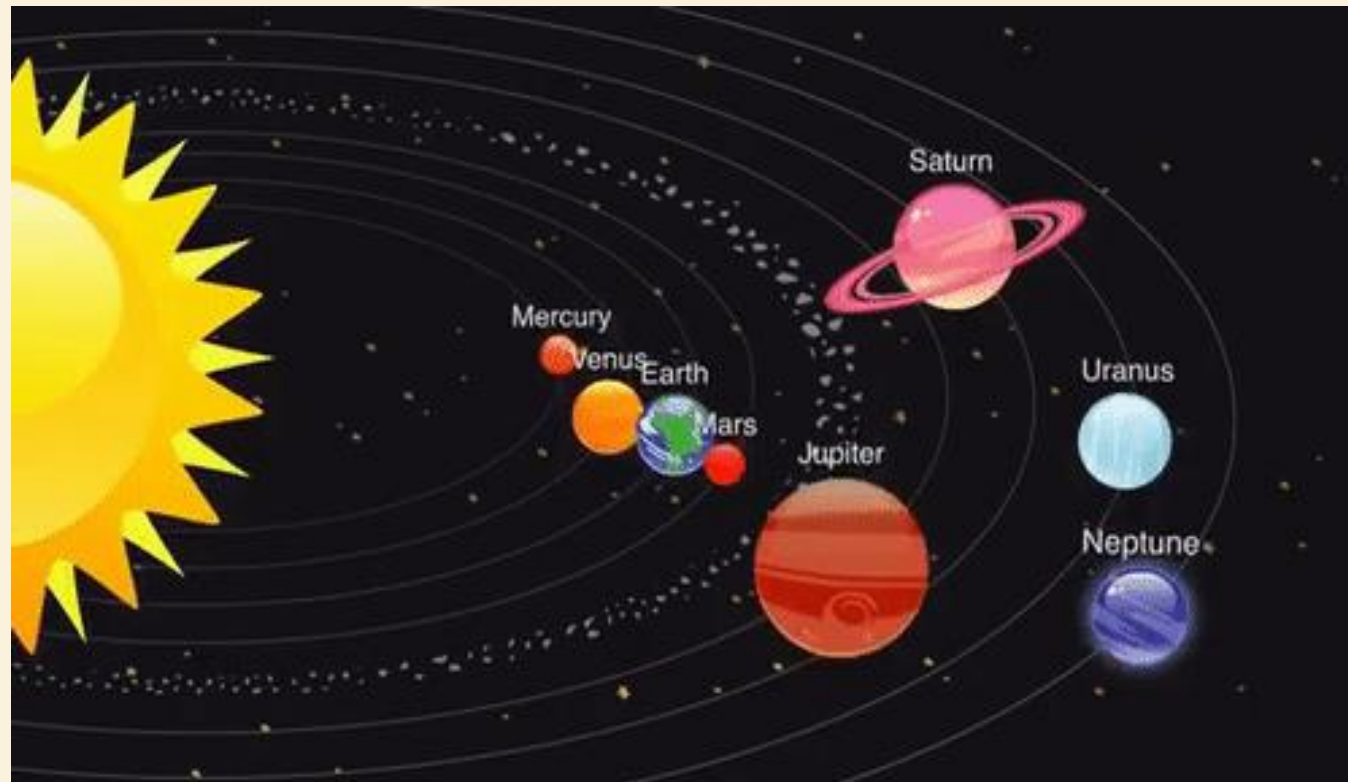

Copernicus đã đề xuất mô hình vũ trụ hệ Mặt Trời là trung tâm và 6 hành tinh, gồm các nội dung:

Mặt Trời nằm yên ở trung tâm vũ trụ.

Copernicus đã đề xuất mô hình vũ trụ hệ Mặt Trời là trung tâm và 6 hành tinh, gồm các nội dung:

Các hành tinh chuyển động xung quanh Mặt Trời theo quỹ đạo tròn và cùng chiều.

Copernicus đã đề xuất mô hình vũ trụ hệ Mặt Trời là trung tâm và 6 hành tinh, gồm các nội dung:

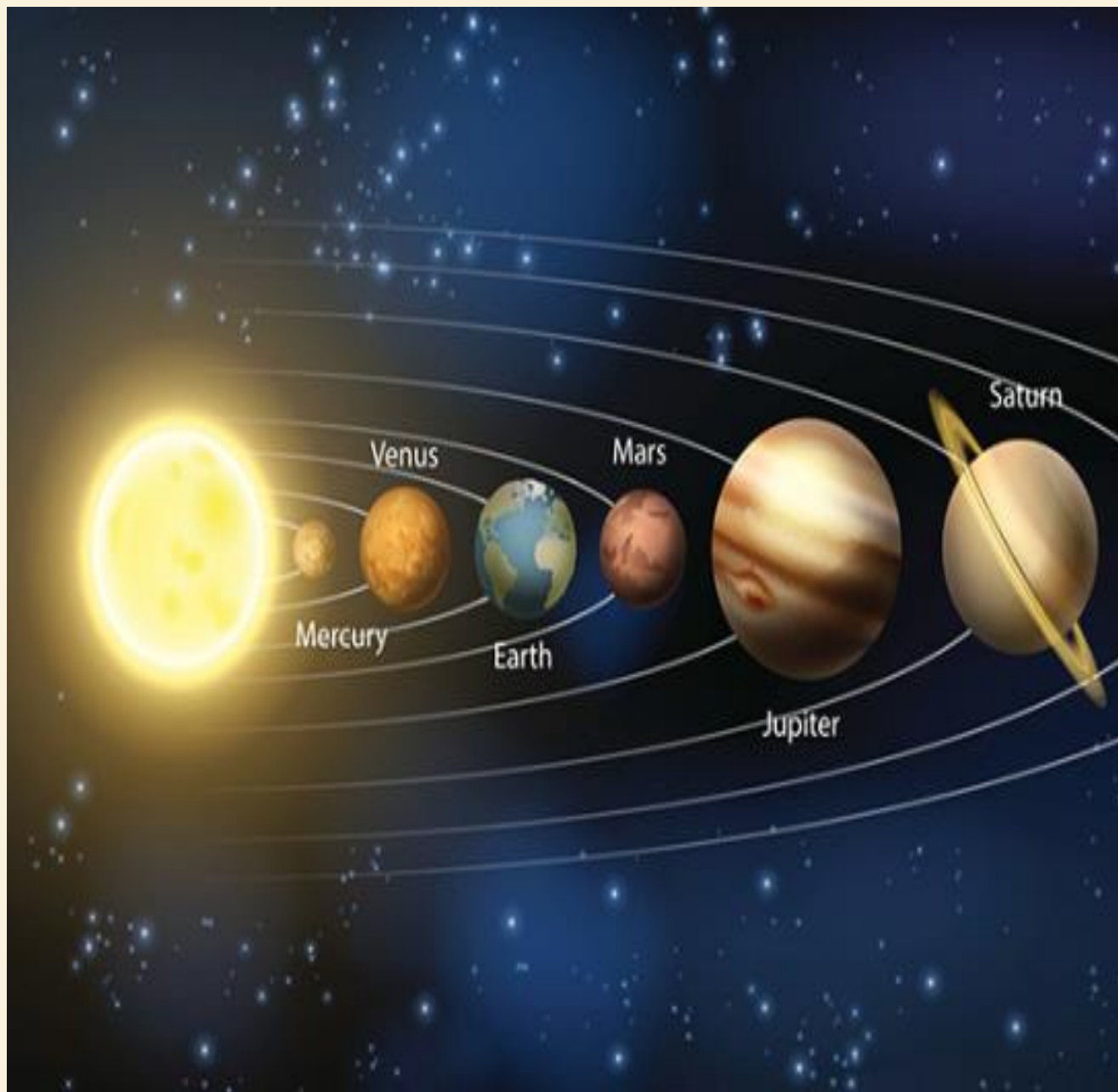

Trái Đất quay xung quanh trục của nó trong khi chuyển động quanh Mặt Trời.

Copernicus đã đề xuất mô hình vũ trụ hệ Mặt Trời là trung tâm và 6 hành tinh, gồm các nội dung:

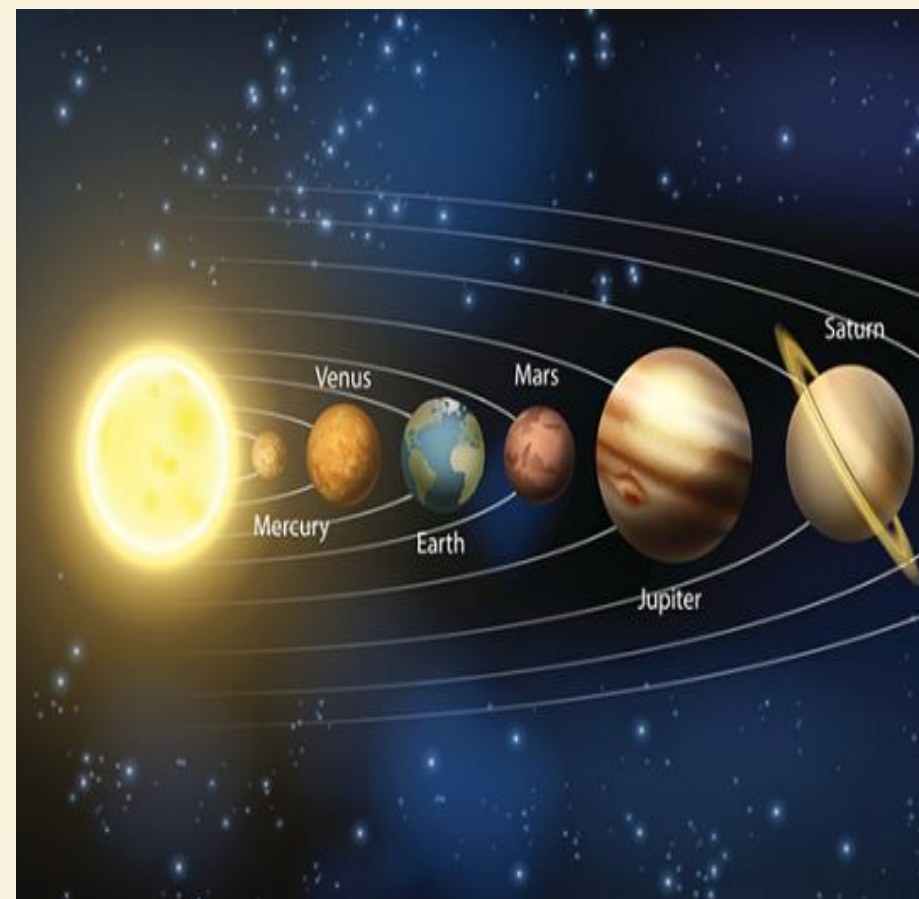
Mặt Trăng chuyển động tròn quanh Trái Đất.

Các hành tinh có thứ tự theo khoảng cách tăng dần từ mặt trời là: Thủy tinh, Kim tinh, Trái đất, Hỏa tinh, Mộc tinh, Thổ tinh

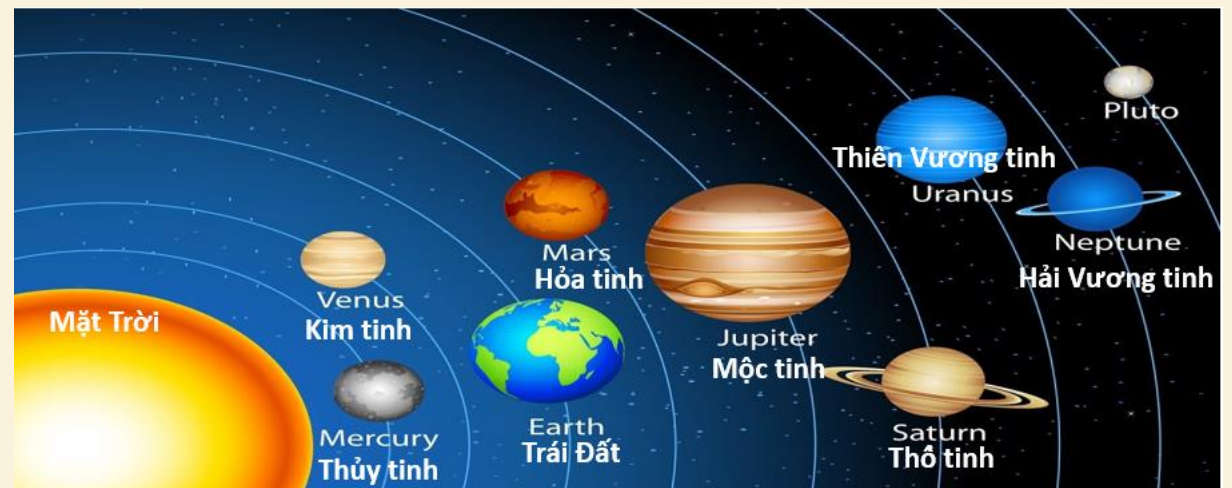
Thảo luận nhóm

Hiện nay mô hình hệ Mặt Trời
gồm mấy hành tinh? Có hành
tinh khác so với mô hình
Copernicus không?

Mô hình hệ Mặt trời hiện nay

Khác với mô hình của Copernicus, ngày nay hệ Mặt Trời gồm 8 hành tinh, phát hiện thêm 2 hành tinh là Hải Vương Tinh và Thiên Vương Tinh. Mặt khác các hành tinh quay xung quanh Mặt Trời không phải theo quỹ đạo tròn mà là gần tròn (quỹ đạo elip). Mặt Trăng cũng quay quanh Trái Đất theo quỹ đạo elip.

Thảo luận nhóm

**Giải thích chuyển động
nhìn thấy hằng ngày của
bầu trời?**

2. Giải thích một số đặc điểm chuyển động nhìn

Giải thích chuyển động nhìn thấy hằng ngày của bầu trời

Trái đất quay quanh trục theo chiều từ Tây sang Đông. Vì quan sát bầu trời từ trái đất đang quay nên ta thấy bầu trời quay theo chiều ngược lại, hết một vòng trong một ngày đêm, đúng bằng thời gian Trái Đất quay quanh trục hết một vòng

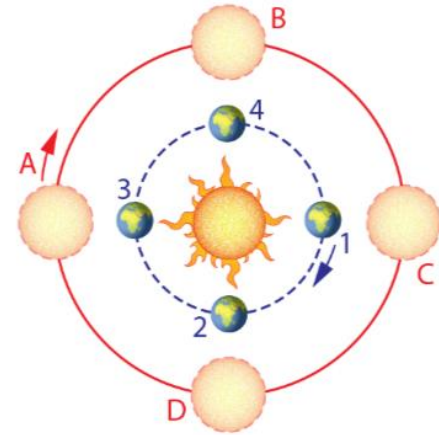
Thảo luận

nhóm

Quan sát hình 2.2 giải thích chuyển động nhìn thấy hằng năm của Mặt Trời.

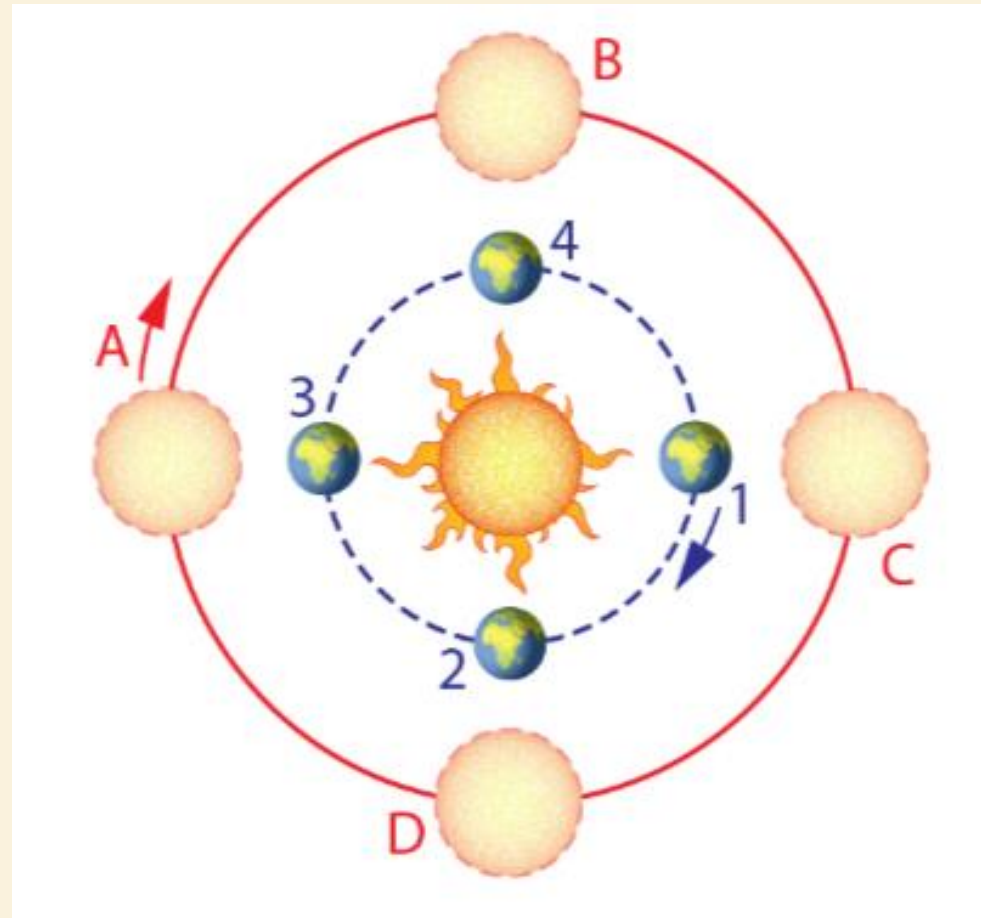
Trái Đất ở các VT số:

- 1: người trên Trái Đất nhìn thấy Mặt Trời ở vị trí A
- 2: người trên Trái Đất nhìn thấy Mặt Trời ở vị trí B
- 3: người trên Trái Đất nhìn thấy Mặt Trời ở vị trí C
- 4: người trên Trái Đất nhìn thấy Mặt Trời ở vị trí D

2. Giải thích một số đặc điểm chuyển động nhìn thấy

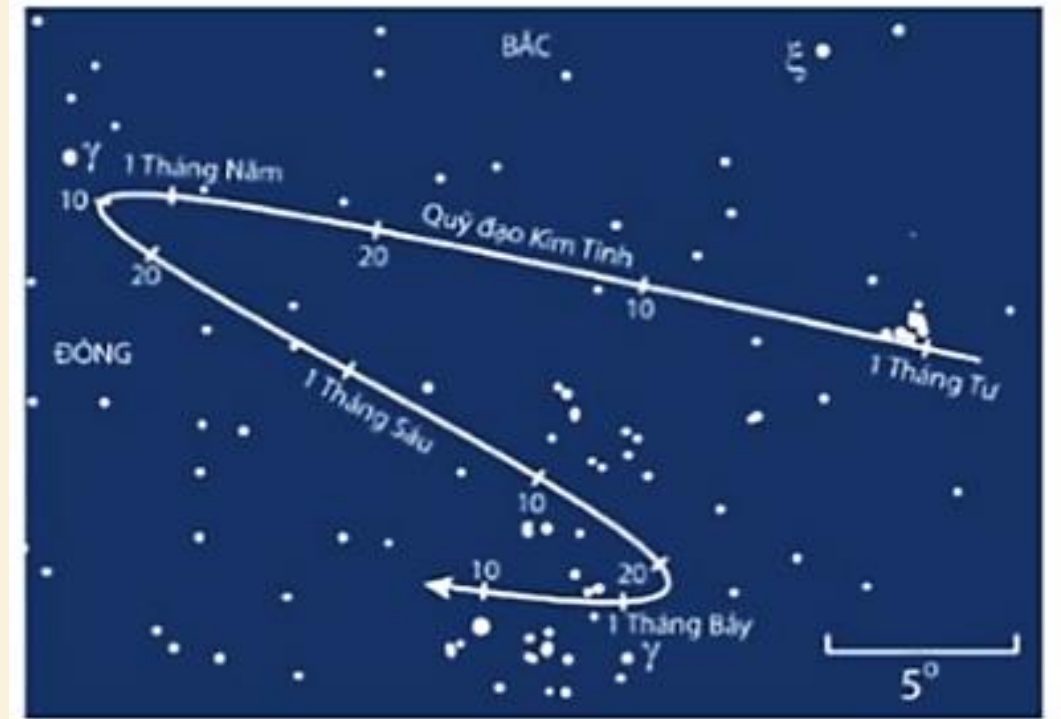
Trái Đất chuyển động hết 1 vòng quanh Mặt Trời về vị trí 1 thì Mặt Trời cũng dịch chuyển hết một vòng trên nền trời sao (Chiều chuyển động từ phía tây sang phía đông).

Thảo luận nhóm

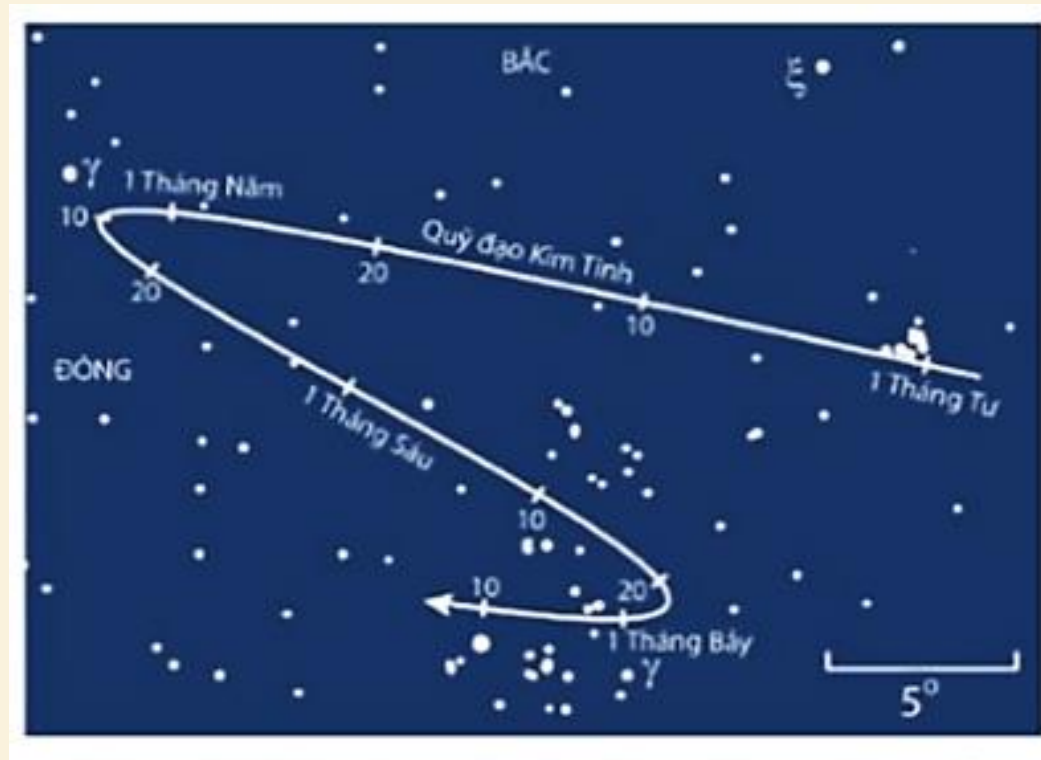
Các quan sát từ Trái Đất cho thấy các hành tinh nói chung cũng dịch chuyển so với các sao theo chiều từ phía tây sang phía đông, nhưng có thời kì chúng dịch chuyển theo chiều ngược lại. Biết thời gian quay một vòng xung quanh Mặt Trời của Kim tinh nhỏ hơn của Trái Đất. Hãy giải thích chuyển động nhìn thấy nói trên của Kim tinh.

Đường đi của Kim tinh trên nền trời sao

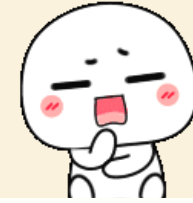
VẬN DỤNG

- Kim Tinh ban đầu dịch chuyển cùng hướng với Mặt Trời, nhưng sau đó dịch chuyển nhanh hơn nên Kim tinh sẽ vượt Mặt Trời và đi xa dần Mặt Trời về hướng Đông. Giai đoạn này Kim Tinh ở phía trái Mặt Trời và xuất hiện vào chiều tối sau khi Mặt Trời lặn.
- Tuy nhiên, Kim tinh đi đến khoảng cách góc tối đa giữa Kim tinh và Mặt Trời là 48° thì đổi chiều chuyển động theo hướng ngược lại và tiến lại gần Mặt Trời nên ta sẽ nhìn thấy đường đi của Kim tinh trên nền trời sao có dạng trên.

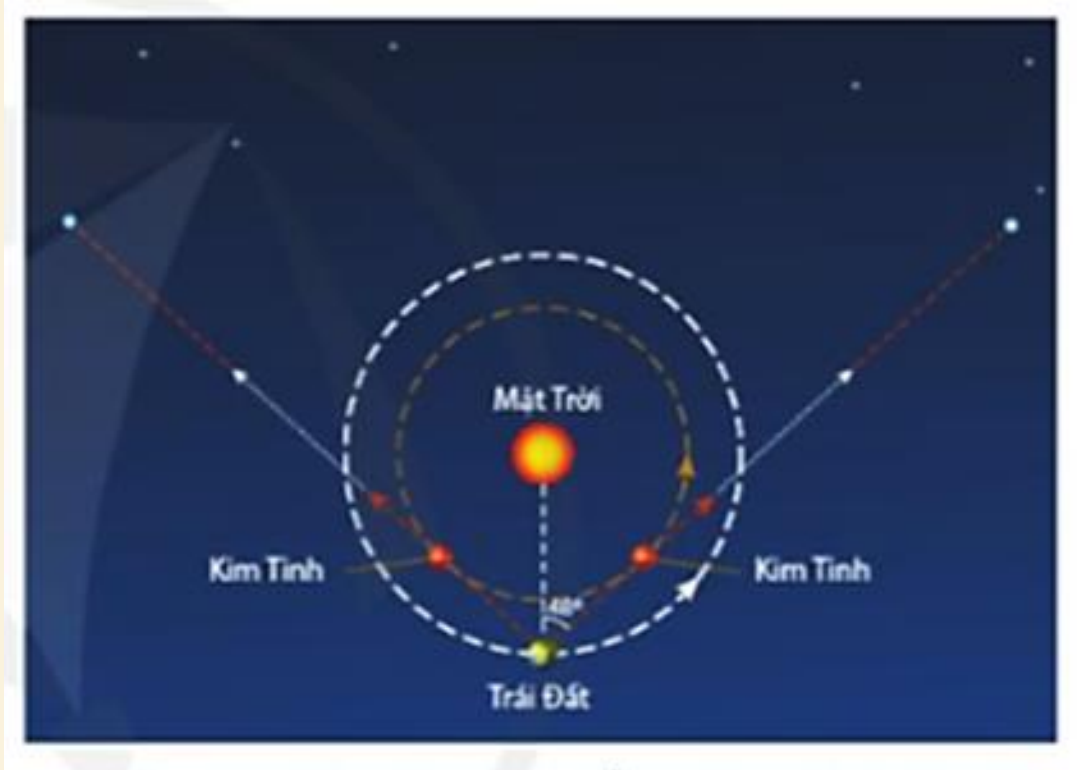

Đường đi của Kim tinh trên nền
trời sao

Thảo luận nhóm

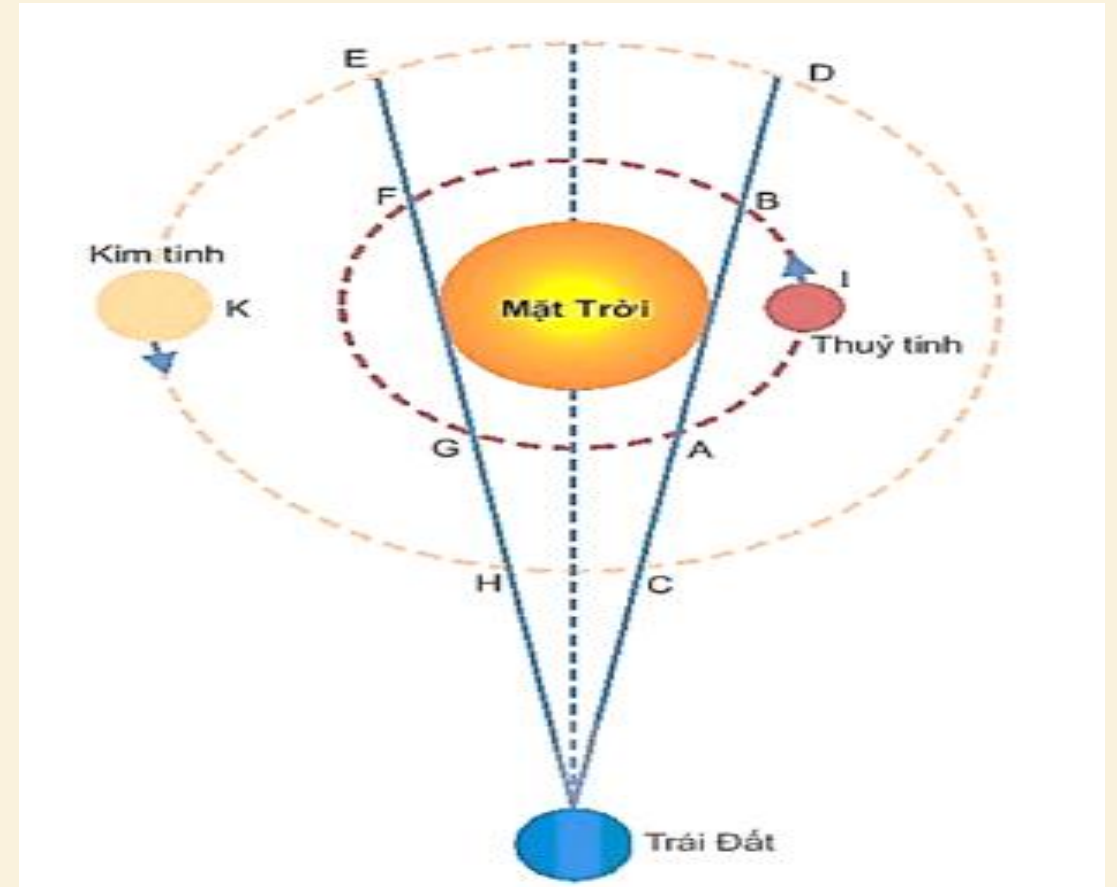
Dựa vào hình bên giải thích chuyển động nhìn thấy của Kim tinh: Nhìn từ Trái Đất, Kim tinh ở cách Mặt Trời với góc không quá 48°

Nhìn từ Trái Đất, Kim tinh ở cách Mặt Trời với góc không quá 48°

VẬN DỤNG

Vì ánh sáng Mặt Trời rất mạnh nên khi Kim tinh ở trong cung CH và DE ta sẽ không nhìn thấy Kim tinh. Ta chỉ có thể quan sát được Kim tinh khi nó ở vị trí cung CD hoặc EH với góc quan sát lớn nhất 48° (vị trí K).s

CHUYỂN ĐỘNG NHÌN THẤY CỦA BẦU TRỜI

CHUYỂN ĐỘNG NHÌN THẤY CỦA BẦU TRỜI

ĐẶC ĐIỂM

Quay xung quanh TĐ

Mặt Trời chuyển động

Từ phía đông sang phía tây

So với các sao từ phía tây sang phía đông

Nhìn từ TĐ Thủy tinh, Kim tinh cách Mặt Trời không quá

28°

48°

MÔ HÌNH HỆ MẶT TRỜI

Mặt Trời nằm ở trung tâm vũ trụ

Có 8 hành tinh chuyển động quanh Mặt Trời

Thủy tinh, Kim tinh, Trái Đất, Hoả Tinh, Mộc Tinh, Thổ Tinh, Thiên Vương Tinh, Hải Vương Tinh

TĐ quanh quanh trục của nó

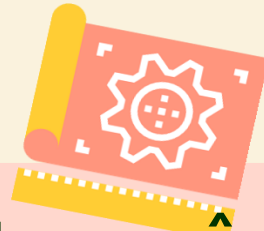
Mặt Trăng chuyển động quanh Trái Đất

HS thực hiện nhiệm vụ học tập tại nhà`

Tìm hiểu cuốn sách “Chuyển động của các thiên thể”.

Chê'tạo mô hình hệ Mặt Trời từ những vật liệu thân thiện với môi trường.

Giải các bài tập SCD.